

Трудове на Студентското научно общество при
Специализираното висше училище
по библиотекознание и информационни технологии
Том 2, 2008
*Proceedings of the Student Scientific Society of the State University
of Library Studies and Information Technologies
Volume 2, 2008*

**III СТУДЕНТСКА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
И ИЗЛОЖБА**

**„ОТ ИНФОРМАЦИЯ КЪМ ЗНАНИЕ”
(„FROM INFORMATION TO KNOWLEDGE”)**

**СВУБИТ,
Зала „Гържествена”, 18 май 2007 г., 10⁰⁰ ч.**

„В НАЧАЛО БЕШЕ СЛОВОТО”

НОМО LEGENS

**ФРАГМЕНТ I: ПРИЗНАВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПА.
КРЪЩЕНИЕ НА БЪЛГАРИТЕ
(СИМВОЛНО ВСТЪПЛЕНИЕ)**

Създаването на българската държава през 681 г. – след разпаденото на Велика България – земите от днешните градове Шумен и Преслав до Черно море и от Стара планина до областите между реките Серет, Прут и Днестър от нейния основател и пръв хан – син на хан Кубрат – хан Аспарух е [! N 1] признаването на България в Европа.

Покръстването на българите – приемането на християнството за официална държавна религия през 864 г. при управлението на (●) княз Борис I [! N 13] – виден български държавник и политик, дипломат, изградил българската държавност [! N 2] и Църква [! N 3], сменил сам багреницата с властеница [! N 4].

Християнството е възприето от Византия (съгласно договора от 863 г.) и допринеся за:

- подобряване на международното положение на България;
- формиране на (●●) българската народност;
- приобщаване към християнската европейска култура.

Делото на княз Борис I получава аналог в културната история на България за укрепването на българската държава, Църква и просвета през XIX в. – ексарх Йосиф.

**ФРАГМЕНТ II: КИРИЛИЦАТА – АЗБУКА ПОД СЛЪНЦЕТО.
(ПИСМО НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)**

Славянският просветител (●) Св. Константин-Кирил Философ, подпомогнат от своя брат архиепископ (●) Св. Методий [! N 5], създава славянската азбука; двамата поставят основите на славянската и българската литература [! N 6], появила се като нова по отношение на [! N 7] гръцката и [! N 8] латинската [! N 9].

Главни източници [! N 10] за живота и делото на солунските братя са „Италианска легенда”, „Пространно житие на Кирил” и „Пространно житие на Методий”.

Св. Константин-Кирил [! N 11], както и брат му Св. Методий [! N 12], учи в Магнаурската школа в Цариград, на библиотеката на която става и библиотекар.

Св. Константин-Кирил отлично познава философията и граматиката. Блестящ теолог, умел дипломат, той е и учен-лингвист, и археолог – ерудит на своето време.

И двете старобългарски азбуки [! N 11] – глаголицата и кирилицата [! N 7] – са първообраз на азбуката, с която си служат днес българи, сърби, руси, украинци, белоруси...

Сътворението на азбуката се отнася към 855 г. по Александрийското летоброене – 863 г. по Цариградското летоброене.

Покръстването [! N 13] на българите през 864 г. [! N 14] създава нужда от превод от гръцки език на старобългарски език на богослужебните книги.

Още през 863 г. [! N 24] Св. Св. Кирил и Методий отиват във Велика Моравия с мисия по молба на княз Ростислав. На връщане [! N 15] солунските братя минават през Панония, където въвеждат славянските богослужебни книги и обучават 50 ученици.

На църковен събор във Венеция [! N 24] Св. Константин-Кирил Философ защитава правото на всеки народ на писменост и богослужение на своя език.

Основни трудове: [! N 11] „Беседа против триезичниците”, „Слово за правата вяра”, „Прения против юдеите”...

институциите на Европейския съюз, кирилицата се превръща в една от трите азбуки, които ще се използват официално в Европейския съюз. Тази съществена част от културното наследство на Европа представлява особен български принос към езиковото и културното многообразие на Съюза.”

В съвременния културно-цивилизационен процес на планетата авторитетът на Кирило-Методиевото дело е международен.

„Ето, това е Европа!” (КС).

Защото „исторически, културата е вълпътен израз на националната идентичност; тя формира душата на един народ, която се идентифицира с определени ценности, намира израз в конкретни символи и общува чрез собствени знаци” (Й-III),

СЦЕНИ

В Академичното свето представление „В начало беше Словото” в духа на съвременните интертекстуални четения и в съответствие с девиза на конференцията – „*E pluribus unum*” („От многото единото”) е пресъздаден духът на диалозите:

- Св. Св. Кирил и Методий – папа Адриан II (сцена I);
- Св. Св. Кирил и Методий – Учениците (сцена II);
- Кирило-Методиевите ученици – княз Борис I (сцена III).

За основа на тези диалози е взета историографската традиция на смисъла на Кирило-Методиевото дело.

Репликите – чрез метода на цитирането – са подбрани, освен от цитираните вече тук текстове, и от: *Новия завет – Деяния на светите апостоли, Първо послание на Св. ап. Павел до Коринтяни, Второ послание на Св. ап. Павел до Коринтяни, Първо послание на Св. ап. Павел до Солуняни, Първо послание на Св. ап. Павел до Тимотея, Послание на Св. ап.*

Павел до Евреите, Откровение на Св. Иоана Богослова, Псалтира, „Панонски легенди” (Климент Охридски) (КО), „За буквите” (Черноризец Храбър) (ЧХ), „Була до княз Светополк” (папа Йоан VIII, юни 880 г.) (ЙVIII), „Европа трябва да се върне към християнските си корени” (папа Йоан-Павел II, 23 май 2002 г.) (Й-III), ръкописа на „ЗЛАТНАТА ХРИСТОМАТИЯ НА БЪЛГАРИЯ” (Николай Василев) (НВ).

Използвани са и репликите на :

- Карл Сейгън (КС), изречена при изстрелването през 1977 г. на американските космически сонди „Вояджър-1” и „Вояджър-2” с послание към вселената от земните жители – българската народна песен „*Дельо Войвода*”, изпята от Валя Балканска, и
- Джон Атанасов (ДА), възникнала в разговор в Монровия, 1980 г.

Отделните диалози-сцени са естествено обозначени с обобщения на Говорещия хор на Учениците – Библиотекари (**).

Придържането към природата на интертекстуалния феномен, фиксиран и чрез второто заглавие на символното представление – „*Номо legends*” („Четящ човек”) – намира израз и в решението репликите да се представят под формата на четене.

В диалозите-сцени – вместо богослужебни книги – се представят:

- паметната книга – дар от Студентското научно общество на Училището на неговия Ректор, съдържаща:
 - копия от 52 публикации в специализирания научен печат – дело на студентите за периода след предходната – миналогодишната – Студентска научна конференция;
 - образци от подготвените нови изследвания на студентите, които ще бъдат представени на настоящия форум;
 - библиографски указател във вид на свитък, отразяващ публикуваните изследвания.

Студенти, облечени в български национални носии (**), предоставени специално за Академичното представление от Министерството на културата, символно обозначават България и нейния народ – нейното историческо и съвременно Възраждане.

Софийската и панагорските носии са избрани в знак на почит

към мисията на Апостола на Българската свобода – Васил Левски, прекрачил прага от историята към безсмъртието в панагюрска носия на 19 февруари 1873 г.

Сценографията и изработките за нея от ковано желязо – специално изработени за самото Академично представление – свещник и лаврово дърво, намиращо се в подножието на трибуната на конференцията, – са дело на студента Иван Петров.

Представяните Power point 'и са създадени от студентките Надя Владимирова и Мелания Йосифова.

Съвпаднето на деня на днешната конференция с Деня на музеите е поводът в експозиционните решения на Залата да намерят място дванадесет платна на художника Евгени Велев, който е сред нас.

Композицията ще бъде финализирана със специално подготвен за нея аранжимент на цигулка за солово изпълнение на цигуларката Румяна Мария Лиркова, в чиято интерпретация ще прозвучи знаменитото произведение на В. А. Моцарт „*Ave verum corpus Dei*” – знак за безсмъртния смисъл на индивидуалното усилие на съграждаш.

СЦЕНА I: СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ – ПАПА АДРИАН II

• [Добри Христов. Достойно естѣ]

• ККФ - Ваше Светейшество! [!N 16]

512

„В начало беше Словото”
[!N 12] (Иоан. 1:1)

„<...> и Мене познавате,
и откъде съм знаете” (Иоан. 7:28)

„<...> като получих помощ от
Бога <...>” (Деян. 26:22)

„<...> душата ми величае
Господа” (Лук. 1:46)

• ПА - „Мъже братя и отци!” [!N 16] (Деян. 2:29)

„Духът е, който животвори” [!N 15] (Иоан. 6:63)

• ККФ - „Нито човешка слава дирехме – било от вас, било от други” (1 Сол. 26:6)

„Защото ония, които веднаж са се просветили,
вкусили са от небесния дар,
станали са причастници на Светаго Духа
и, като са вкусили от добрата реч Божия
и от силите на бъдещия век” (Евр. 6:4-5)

• ПА - „Блажен е оня, който чете, [!N 17]
и ония, които слушат думите на пророчеството
и пазят писаното в него;
защото времето е близко.” (Откр. 1:3)

• ККФ - „И у всички народи първом трябва да се проповядва Евангелието” [!N 11]
(Марк. 13:10)

„<...> може ли някой да възпре да се кръстят с вода тия,
които приеха Дух Светий, както и ние?” (Деян. 26:22)

„Бог не изпраща ли дъжд еднакво за всички?
Също тъй и слънцето не свети ли на всички?
И не дишаме ли еднакво всички въздух?” (КО)

• ПА - „Никой да не презира младостта ти, [!N 17]
но бъди образец за верните в слово,
поведение, любов, дух, вяра и чистота.” (1 Тим. 4:12)

513

„И всеки език да изповядва,
че Исусе Христос е Господ за слава на Бога Отца.” (Пс.)

- ККФ - „Вятърът духа, дето иска, [!N 11]
и гласа му чуваш, но не знаеш,
отде иде и накъде отива” (Иоан. 3:8)

„Помогни ми, Господи, да помогна на слепите да прогледнат.” (НВ)

- ПА - „На славянски език да се пеят меси, да се чете Евангелие или [!N 17]
божествено чтение от Стария и Новия завет, добре преведено и
изтълкувано, или да се изпълняват всички останали обреди,
понеже Онзи, който е създал трите главни езици, сиреч еврейския,
гръцкия и латинския, Той е създал и всички останали езици за Своя
слава.” (ЙVШ)

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

- ГХУБ - Амин. [!N 15]

„<...> пригответе пътя на Господа, [!N 22]
прави правите пътеката Му;
всеки дол ще се изпълни,
и всяка планина и рътлина ще се снишат,
кривините ще се изправят
и неравните пътища ще станат гладки <...>” (Лук. 3:4-5)

СЦЕНА II: СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ – УЧЕНИЦИТЕ

• [Иоан Кукузел. Литургия]

- ККФ - Възлюбени! [!N 15]

„В начало беше Словото” (Иоан. 1:1)

„Дух Господен е върху Мене;
затова Ме помаза да благовестя” (Лук. 4:18)

„Истина, истина ви казвам:
който спази словото Ми,
няма да види смърт вовеки.” (Иоан. 8:51)

- К - „Учителю, погледни, [!N 18]
какви камъни
и какви здания!” (Марк. 13:1)

- ККФ - „<...> ако вие пребъдете в словото Ми, [!N 11]
наистина сте мои ученици,
и ще познаете истината,
и истината ще ви направи свободни” (Иоан. 8:32)

• К [!N 20]

• Н

• В

• Г

• А

- ГХУБ - „<...> ние сме” (Иоан. 8:33)

- ККФ - „Внимавай на себе си и на учението; [!N 11]
постоянствуй в тия неща,
защото, като постъпваш тъй,
и себе си ще спасиш,
и ония, които те слушат.” (1 Тим. 4:16)
- К [!N 21]
- Н
- С
- Г
- А
- ГХУБ- „Вие сами знаете, братя,
че идването ни при вас
не беше напразно” (1 Сол. 2:1)
- ККФ [!N 15]
- М - „Знаем, възлюблени братя,
за вашето от Бога избиране,
защото нашето благовестие
беше към вас не само със слово,
но и със сила и с Духа Светаго,
и с голяма увереност:
сами знаете какви бяхме
за вас помежду ви.” (1 Сол. 1:4-5)
- ККФ - „Помогни ми, Господи, да помогна на слепите да прогледнат.” (Ив)
- К [!N 23]
- Н
- С
- Г
- А - „днес се изпълни това писание,
което чухте” (Лук. 4:21)
- ГХУБ- „Апостолите, изпълнени от Светия Дух, [!N 21]
за великите Божии дела” (Пс.)

СЦЕНА III: КИРИЛО-МЕТОДИЕВИТЕ УЧЕНИЦИ – КНЯЗ БОРИС I

- [Българската песен „Дельо Войвода”, изпята от Валя Балканска]
- К - Повелителю! [!N 18]
- ККФ [!N 29]
- М
- К
- Н
- С
- Г
- А - „В начало беше Словото” (Иоан. 1:1)
- Н - „И Словото стана плът, [!N 19]
и живя между нас,
пълно с благодат и истина” (Иоан. 1:14)
- КБ - „<...> то нека бъде знайно на всички вас [!N 13]
и на целия народ <...>” (Деян. 4:10)
- К - „Навярно у мен се е вселил духът на Кирил и Методий” [!N 11] (ДА)
- КБ - „<...> хлябът, който слиза от небето, [!N 13]
е такъв, че който яде от него,
не ще умре.” (Иоан. 6:50)
- С - „Ако запиташ гръцките книжовници, [!N 20]
като речеш:
„Кой Ви е създал буквите
или превел книгите,
или в кое време?”,
то рядко измежду тях знаят.
Обаче ако запиташ
славянските азбукарчета,
като речеш:
„Кой Ви е създал азбуката,
или превел книгите?”,
всички знаят
и в отговор ще рекат:

- ГХУБ - „Св. Константин Философ, наречен Кирил <...>” (ЧХ)
- КБ - „<...> жетвата голяма, [!N 14]
а работниците малко” (Лук. 10:2)
- Г - „За повярвалите езичници ние писахме” [!N 22] (Деян. 21:20)
- КБ - „<...> виждам, мъже, че плаването ще бъде с беди [!N 21]
и с голяма щета не само за товара и за кораба,
но и за живота ни.” (Деян. 27:10)
- А - „И аз, братя, като дойдох при вас, дойдох да ви явя Божието [!N 22]
свидетелство” (1 Кор. 2:1)
- КБ - „<...> аз ви кръстих с вода, [!N 23]
а Той ще ви кръсти с Дух Светий” (Марк. 13:10)
- Приемам! [!N 13]
- К - „Помогни ми, Господи, да помогна на слепите да прогледнат.” (НВ)
- ГХУБ - „Възхваляйте Господа [!N 22]
всички народи
и всички хора Го почитайте” (Пс.)
- „Вие сте нашето писмо,
написано в сърцата ни,
което узнават и четат
всички човечи” (2 Кор. 3:2)

- [Шествие с книжнината на Студентското научно общество към трибуната на конференцията под съпровода на цигулка]
- Gaudeamus igitur
- Върви, народе възродени
- Добри Христов. Достойно ест
- Многая лета
- Химн на Обединена Европа

Визуализация

- [! N 1] Хан Аспарух
- [! N 2] Св. княз Борис I – с държавнически регалии
- [! N 3] Покръстване
- [! N 4] Св. княз Борис I – монашески портрет
- [! N 5] Св. Св. Кирил и Методий
- [! N 6] Семионов изборник
- [! N 7] глаголица – кирилица
- [! N 8] гръцка азбука
- [! N 9] латинска азбука
- [! N 10] „Италианска легенда” – „Пространно житие на Кирил” – „Пространно житие на Методий”
- [! N 11] Св. Константин-Кирил
- [! N 12] Св. Методий
- [! N 13] Св. княз Борис I – Покръстване
- [! N 14] Покръстване
- [! N 15] Св. Св. Кирил и Методий
- [! N 16] папа Адриан II
- [! N 17] папа Адриан II посреща в Рим откритите от Св. Кирил мощи на папа Св. Климент Римски
- [! N 18] Св. Климент
- [! N 19] Св. Наум
- [! N 20] Св. Сава – Св. Горазд – Св. Ангеларий
- [! N 21] Св. Седмочисленици
- [! N 22] Христос сред книжниците (общ план) – Св. Седмочисленици
- [! N 23] Христос сред книжниците (Христос в близък план)
- [! N 24] карта на Великоморавската мисия – средновековен образец

